

KAUPPAKAMARI

Vaasan seudun tulevaisuus on turvattava

Yritysten sijaintiin ja toimintaedellytyksiin vaikuttavat eniten

- » osaavan työvoiman saatavuus
- » sujuvat liikenneyhteydet
- » markkinoiden läheisyys
- » turvallinen ja viihtyisä elinympäristö
- » yritysten väliset verkostot

Teollisuuden liikevaihto
€/asukas vuonna 2018
Pohjanmaa 36 500 €
koko maa 24 800 €

Viennin osuus
teollisuuden liikevaihdosta 2018
Pohjanmaa 68 %
koko maa 59 %

Työllisyysaste
vuoden 2020 lopulla
Pohjanmaa 77 %
koko maa 72 %

Lentoliikenne
matkustajamäärä 2019
Vaasa 303 911

Pohjanlaisesta rannikko-kaistaleesta on 2000-luvulla kehittynyt todellinen vientimoottori – vienti-Suomi. Alueen teollisuustuotannosta menee vientiin selkeästi isompi osuus kuin keskimäärin eli alue tuottaa hyvinvointia koko Suomeen. Työttömyysaste alueella on vuosia ollut Manner-Suomen alhaisin.

Alueen kasvun ja hyvinvoinnin turvaamiseksi on tehtävä töitä niin yrityksissä, kunnissa kuin poliittisessa päätöksenteossa. Jotta alueen elinkeinoelämä voi menestyä myös jatkossa, on saavutettavuuden oltava kunnossa, osaajien riittävyys on turvattava, alueen on oltava houkutteleva, kaavoitus- ja lupaprosessien sujuvia ja kuntien on päätöksenteossaan otettava elinkeinoelämän tarpeet ja kilpailukyky huomioon. Suomi nousee kriisin jälkeen kasvu-uralle vain, jos meillä on kunnissakin kilpailukykyinen toimintaympäristö, joka houkuttelee yrityksiä investoimaan ja työllistämään sekä ihmisiä yrittämään ja tekemään töitä.

Osaava työvoima

Syntyvyys laskee Suomessa odotettua nopeammin, väkiluku kääntyy laskuun 2030-luvulla ja ikääntyneen väestön määrä kasvaa vauhdilla. Pohjanmaan kaupakamarin alueella vielä isompi haaste on työikäisen väestön dramaattinen väheneminen, jota selittää pääosin muuttoliike. Kutistuvalla väkimmäällä on suuri vaikutus kuntien ja alueiden elinvoimaan ja talouteen. Kuntien on panostettava koulutukseen, omista nuorista kiinnipitämiseen, alueen osaamisen profilointiin sekä kansainvälisten osaajien houkutteluun.

Tulevaisuuden osaajat kasvavat kunnissa. Varhaiskasvatuksen, peruskoulujen, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten suhteen kunnat ovat paljon vartijoina. Tehokas keino syrjäytymisen ehkäisemiseen ja osaamisen rapautumisen pysäyttämiseen on panostaa varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen.

Osaavan työvoiman turvaaminen rakentuu alueen elinkeinoelämän tarpeisiin vastaavan ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutuksen varaan. Elinkeinoelämän tarpeisiin vastaaminen vaatii tiivistä yhteistyötä yritysten ja koulutuksen järjestäjien välille. Nuorten koulutuksen lisäksi on huolehdittava, että jo työelämässä olevien osaamisen kehittämiseen on riittävästi tarjontaa ja että oppisopimuskoulutusta hyödynnetään aktiivisesti.

Tulevaisuuden elinvoimaiset kunnat ovat nykyistä kansainvälisempiä. Kuntien tulee houkutellessa kansainvälisiä yrityksiä, osaajia ja opiskelijoita kehittämällä palveluitaan kansainvälisemmiksi. Käytännössä tämä tarkoittaa englanninkielisten palveluiden saatavuuden kasvattamista, lisää kansainvälisiä päiväkoteja ja kouluja sekä englanninkielistä ammattikoulutusta. Kuntien on kehitettävä kotouttamistoimenpiteitään ja huolehdittava kansainvälisten asukkaiden aidosta integroitumisesta kuntaan. Kansainvälisten osaajien silmissä kunnan houkuttelevuutta lisää avoin ja kansainvälinen ilmapiiri, jossa rasismille ei ole sijaa.

Ratkaisuja

- » Varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen on panostettava.
- » Koulutuksen järjestäjien ja yritysten on tehtävä tiivistä yhteistyötä varmistaakseen, että koulutus vastaa työelämän tarpeisiin.
- » Työelämä- ja oppisopimuskoulutuksesta on huolehdittava.
- » Alueelle on houkuteltava kansainvälisiä osaajia ja opiskelijoita. On myös parannettava englanninkielisiä palveluja ja huolehdittava seudulle muuttaneiden integroimisesta.

**Vaasan seudulla on Pohjoismaiden suurin energiateknologian keskittymä:
yli 160 yritystä
12 000 työpaikkaa
liikevaihto 5 mrd €
tuotannosta yli 80 % vientiin
TKI-satsaukset 200 M€/v**

Saavutettavuus

Alueiden elinvoima on riippuvainen alueiden sisäisistä ja erityisesti alueiden välisistä toimivista liikenneyhteyksistä. Hyväkuntoinen ja toimiva liikenteen infrastruktuuri on yritysten tuotannollisen toiminnan edellytys. Kuljetusten toimintavarmuus, nopeus ja kustannustehokkuus ovat merkittäviä tekijöitä, kun yritykset suunnittelevat investointeja. Toimiva väyläverkosto on myös merkittävä tekijä ilmastomuutoksen vastaisessa työssä.

Ratkaisuja

- » Neljän ohituskaistan toteuttamiseen valtatie 8:lle Kokkola – Vaasa -välille on saatava rahoitus.
- » Vaasan satamatie on toteutettava.
- » Lentoyhteyksien tarkoituksenmukaisista reiteistä ja aikatauluista on huolehdittava koronatilanteen rauhoituessa.
- » GigaVaasa-akkutehdasalueen liikennejärjestelyt on suunniteltava ja toteutettava.
- » Seinäjoki – Tampere -välille on saatava kaksoisraide nopeuttamaan junayhteyttä.
- » Vaasan satamaväylä on syvennettävä kymmeneen metriin.

Alueen vetovoima

Yritysten luottamus tulevaisuuteen rakennetaan ennakoitavalla toimintaympäristöllä. Tämä tarkoittaa, että kunnan talous on terveellä pohjalla, osaavan työvoiman saatavuuteen ja kansainvälisyyteen panostetaan yhteistyössä yritysten kanssa, liikenneyhteydet ovat kunnossa ja lupaprosessit esimerkiksi kaavoitukseen liittyen ovat sujuvia. Liian yksityiskohtaiset kaava- ja rakennusmääräykset, pula tonttimaasta ja epävarmuus pitkäisistä ja ennakoimattomista kaavoitusprosesseista hidastavat investointeja.

Ratkaisuja

- » Alueen toimijoiden on yhteistyössä huolehdittava siitä, että valtion koronaelvytyksestä saadaan rahoitusta alueen hankkeisiin.
- » Liian yksityiskohtaisia kaava- ja rakennusmääräyksiä on purettava.
- » Rakennuskelpoista tonttimaata on oltava saatavilla riittävästi.
- » Lupaprosesseja on nopeutettava.
- » Alueen veto- ja pitovoima on varmistettava huolehtimalla osaavan työvoiman riittävyyteen ja saavutettavuuteen liittyvät osatekijät kuntoon.
- » Alueen imago on nostettava todellista tilannetta vastaavalle tasolle.

Kestävä kuntatalous

Kestävällä pohjalla oleva kuntatalous on vetovoimaisen kunnan perusedellytys. Vakaa, yrityksiä työllistämiseen ja investointeihin kannustava toimintaympäristö edellyttää, että kuntataloutta hoidetaan vastuullisesti.

Hyvin hoidettu kuntatalous mahdollistaa kansainvälisesti kilpailukykyisen verotuksen ja pitää yritysten kustannukset omalta osaltaan muutenkin kohtuullisina. Investoinnit ja työllistäminen vaativat, että yritysten näkymä tulevaisuudesta ei sisällä suuria riskejä verojen ja kustannusten nousemisesta. Hallituksen esitys sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseksi asettaa kunnat uuteen tilanteeseen ja muuttaa kuntien roolia. Toteutessaan uudistus siirtää kunnilta pois yli puolet tehtävistä ja rahoituksesta. Uudessa tilanteessa kuntien on rakennettava roolinsa entistä tiukemmin elinvoimaisuuden, osaamisen ja yritysten toimintaedellytysten edistämisen varaan. Kuntayhtiöiden ei pidä häiritä markkinoita tarpeettomasti – reilusta kilpailuasetelmasta on huolehdittava. Jos kunnat päättävät toimia markkinoilla harjoittamalla yritystoimintaa, tulee tasapuolisesta kilpailuasetelmasta yksityisesti omistettujen yritysten kanssa huolehtia. Myös julkiseen hankintaan tarvitaan lisää tehokkuutta ja vaikuttavuutta. Niitä voidaan kasvattaa yhdistämällä fiksusti julkisia ja yksityisiä voimaroja ja osaamista.

Ratkaisuja

- » Kuntaloudesta on huolehdittava vastuullisesti ja veronkiristyksiä on syytä välttää.
- » Kuntayhtiöiden ei pidä häiritä markkinoita tarpeettomasti – reilusta kilpailuasetelmasta on huolehdittava.
- » Kuntien on vahvistettava hankintaosaamistaan.
- » Kuntarajat eivät saa olla yhteistyön esteenä.

KAUPPAKAMARI HANDELSKAMMAREN

Pohjanmaan kauppakamari on Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakuntien alueella toimiva yritysten edunvalvoja. Se tekee töitä alueensa yritysten tarpeiden ja mahdollisuuksien eteen. Sen tärkeimpinä tehtävinä on edistää yritysten toimintaa ja kasvua, luoda yrityksille kohtaamismahdollisuuksia sekä toimia linkkinä yritysten ja julkisen päätöksenteon välissä. Pohjanmaan kauppakamarilla on yli tuhat jäsentä, jotka työllistävät 70 prosenttia alueen työvoimasta, sillä on seitsemän työntekijää ja reilut 200 luottamushenkilöä. Kauppakamariverkosto kattaa koko Suomen ja on ainoa maailmanlaajuisesti toimiva yritysten edunvalvontajärjestö.

Pohjanmaan kauppakamarin yhteystiedot

ULF NYLUND

puheenjohtaja
puh. 010 256 3801
ulf.nylund@op.fi

JUHA HÄKKINEN

toimitusjohtaja
puh. 0500 561 036
juha.hakkinen@kauppakamari.fi

JANNE YLINEN

I varapuheenjohtaja
puh. 020 718 2000
janne.ylinen@halpahalli.fi

PAULA ERKKILÄ

johtaja
puh. 044 781 0704
paula.erkkila@kauppakamari.fi

STEFAN SJÖBERG

II varapuheenjohtaja
puh. 040 824 7385
stefan.sjoberg@mirka.com

www.pohjanmaankauppakamari.fi

